

Introductie Afsprakenstelsel

Introductie

Met dit document willen we de geïnteresseerde lezer in kennis stellen rond de context en opzet van het nieuwe energie Afsprakenstelsel en de onderliggende faciliterende organen MFF & BAS, met de bedoeling om zo iedereen op het zelfde informatie niveau te brengen.

*We trachten dit te doen aan de hand van de volgende presentatie waarin het **Waarom**, de **Wat** en **Hoe** van het beantwoord wordt, en door middel van Infographics die de werking en opzet visueel en in meer detail toelichten.*

We kunnen ons voorstellen dat er naar aanleiding van deze documenten mogelijk nog vragen bij u leven. Indien dat het geval is verzoeken wij u deze ons toe te sturen via vragen@mffbas.nl.

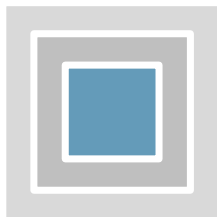

Peter Hermans
Kwartiermaker MFF

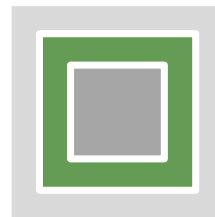
Klaas Hommes
Directeur BAS

Het Afsprakenstelsel als fundament voor de ontsluiting van energiedata in de NL markt

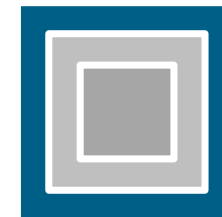
WAAROM

Het doel van het Afsprakenstelsel voor de ontsluiting van energie data

WAT

Energiedata use cases binnen de (Nederlandse) energiemarkt

HOE

Het MFF en BAS als enablers om de Nederlandse energiemarkt en nieuwe spelers te faciliteren

„ Op weg naar een volledig geïntegreerde, gekoppelde en gedigitaliseerde EU-energiemarkt... „

Green Deal

...VOOR DIEPGAANDE
INTEGRATIE VAN
GEDISTRIBUEERDE
ENERGIE BRONNEN

...VOOR DE REDUCTIE VAN
DE SYSTEEMKOSTEN
VOOR DE (NIEUWE)
ENERGIEVOORZIENING

...VOOR DE TRANSFORMATIE
NAAR ENERGIE-EFFICIËNTE
GEBOUWEN, ELEKTRIFICATIE
VAN TRANSPORT EN ENERGIE
GELIJKHEID

„ Netbeheerders moeten in hun plannen de integratie van flexibiliteit (storage, demand response, energy efficiency schemes...) opnemen als een alternatief voor netwerk uitbreidingen „

Directive (EU) 2019/944

„ Het terugdringen van emissies voor het wegvervoer (verantwoordelijk in 2019 voor 72% van transport emissies) is een cruciaal aspect van het "Fit for 55"-pakket. Hiervoor is een versnelde uitrol van laadinfrastructuur nodig. „

Fit For 55

„ Met de zogeheten Renovatiegolf als één van de speerpunten van de Green Deal wordt de renovatie van het gebouwenbestand beschouwd als een essentieel element naar CO2 neutraal vanwege de positieve impact op de economische bedrijvigheid „

Green Deal

Een nieuw regelgevend kader is opgezet om de Europese doelen lokaal te realiseren...

Nieuwe E-Wet artikel 4.15
**Gegevens-
uitwisselingsentiteit**

- **TSO's en DSO's** hebben **de taak** gekregen om **gegevensuitwisseling mogelijk te maken** en richten hiervoor het **BAS** op.
- Ze moeten **voldoende financiering voorzien** aan het BAS voor het correct uitvoeren van de taken.

Nieuwe E-Wet artikel 4.25
Overleg en afspraken

- **TSO's en DSO's** dienen in **overleg te treden met partijen** die belang hebben bij de totstandkoming van energieprocessen. Het **MFF** is hiervoor in het leven geroepen om tot **gezamenlijke marktafspraken** te komen die leiden tot een effectieve, efficiënte en betrouwbare elektronische uitwisseling van gegevens.

Nieuwe E-Wet artikel 4.1
**Gegevens &
processen**

- Gegevens** worden gebruikt in processen om:
- Het **energie systeem goed te laten functioneren** (afnemen, leveren, overstappen, invoeden...)
 - **Toegang te verlenen tot en uitwisseling van de gegevens** van aangeslotene/afnemer/invoeder, aan een ander o.b.v. toestemming of verplichting
 - **Inzage mogelijk te maken door aangeslotene/afnemer/invoerder**

... in zowel de bestaande systeem- als nieuwe datadeelprocessen

Systeemprocessen zijn opgezet ten behoeve van het functioneren van het energiesysteem (leveren, overstappen, balanceren...) en vormen dus het fundament voor de algemene werking van de energiemarkt.

Datadeel processen zijn additionele processen die (energie) data inzetten om nieuwe toepassingen ten behoeve van bv. eindgebruikers, systeem- en derde partijen... te ontwikkelen om bv. kost/operationele efficiëntie door te voeren en de energievoorziening te vergroenen.

ONTSLUITEN VAN NIEUWE TOEPASSINGSGEBIEDEN

- NETBEHEERDERS (LANDELIJK / REGIONAAL / GESLOTEN SYSTEMEN)
- MEETVERANTWOORDELIJKEN
- LEVERANCIERS / PROGRAMMA VERANTWOORDELIJKEN
- PRIJSVERGELIJKERS
- WONINGBOUW COÖPERATIES
- BRANCHE VERENIGINGEN GEMEENTEN
- E-MOBILITY PROVIDERS
- ORIGINAL EQUIPMENT MANUFACTURERS
- ANDEREN

De nieuwe data governance overbruggt voorname knelpunten om de ambities te realiseren...

ONTBREKEN HELDER
WETTELIJK KADER

- Marktfaciliteringstaak onvoldoende wettelijk verankerd
- Marktfacilitering niet apart gereguleerd (geen prikkels kwaliteit en transparantie)
- Wet- en regelgeving inconsistent

HUIDIG FUNCTIONEREN
MARKTFACILITERING

- Klant heeft onvoldoende inzicht in zijn data en het gebruik ervan door derden
- Nieuwe partijen onvoldoende gefaciliteerd
- Aanpassingen regelgeving te lang/complex
- Trage en niet transparante besluitvorming over proces- en IT-aanpassingen
- Partijen krijgen niet altijd toegang tot benodigde data en/of kwaliteit is onvoldoende
- Gebrek aan prestatie-eisen netbeheerders en andere partijen
- Onvoldoende afspraken over kwaliteit en tijdigheid van processen en data

FUNCTIONEREN NEDU

- Niet alle markttrollen (m.n. “nieuwe rollen”) kunnen deelnemen in de huidige governance
- Lidmaatschappen NEDU kent onevenredige vertegenwoordiging van de diverse rollen
- Vetorecht en het ontbreken van geschillenbeslechting voorkomen effectieve besluitvorming

...met als doel om alle partijen onafhankelijk, efficiënt en transparant te faciliteren...

	Aangeslotene centraal De aangeslotene geeft individueel toestemming aan alle 'in aanmerking komende partijen' (zonder wettelijke taak) die zijn data willen gebruiken		Draagvlak Besluiten moeten voldoende worden gedragen door alle relevante partijen, waarbij rekening wordt gehouden met de taken, rollen en verantwoordelijkheden van de partijen
	Gezamenlijk Netbeheerders zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor optimale en onafhankelijke marktfacilitering (beleid en uitvoering)		Toegankelijkheid Partijen krijgen op gelijke voorwaarden toegang tot data op basis van toestemming klant of een wettelijk taak of een andere grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens
	Huidige rollen en taken Wettelijke taken van de netbeheerders en de rollen van de verschillende marktpartijen worden gerespecteerd en codes en sectorafspraken worden nagekomen		Kosteneffectief/-efficiënt Het kostenefficiënte systeem zorgt voor optimale koppeling van bestanden zodat data maar één keer wordt opgeslagen bij de bron, 24x7 opvraagbaar is en voortbouwt op bestaande elementen
	Daadkrachtig De sector governance voorziet in snelle en effectieve besluitvormingstrajecten voor zowel spelregels en regelgeving als voor proces- en IT-aanpassingen		Toekomstbestendig De markt dient in de toekomst zowel fysiek als digitaal, maximaal gefaciliteerd te worden
	Onafhankelijk Het systeem van marktfacilitering opereert objectief, transparant en faciliteert de markt in het kader van het maatschappelijk belang		Kwaliteits- en servicenormen Voldoende waarborgen voor kwaliteit van data en processen; wensen marktpartijen moeten adequaat worden opgevolgd tegen een maatschappelijk aanvaardbaar kostenniveau

...in de ontsluiting van nieuwe energie toepassingen voor de realisatie van de klimaatdoelstellingen

NIET-EXHAUSTIEF

 **WONINGBOUW
COÖPERATIES**

Leningen voor groene renovaties
Aanbieden van leningen voor groene renovaties waarbij de verbruiksdata van de woning kan aangesproken worden om optimalisatie potentieel te berekenen en te valideren.

Demand side management voor woningbouw coöperaties
Optimalisatie van de gebouwen fleet waarbinnen energieverbruik (elektrische boilers, warmtepompen, laadpunten) geaggregeerd aangestuurd kan worden voor het leveren van flexibiliteitsdiensten en het reduceren van de verbruikspiek.

 **BRANCHE VERENIGINGEN
GEMEENTEN**

Aansluitingsgegevens voor subsidieaanvragen
Geautomatiseerd opvragen van aansluitingsgegevens bij de netbeheerders door overheidsinstanties voor de afhandeling van subsidieaanvragen.

Op afstand energie audits o.b.v. werkelijke gebruiksdata
Monitoren en analyseren van energie data van bedrijfsgebouwen om energie audits te kunnen uitvoeren en bedrijven te ondersteunen in de transitie naar Net Zero van hun faciliteiten.

 E-MOBILITY PROVIDERS

Smart charging publieke EV
Linken van e-fleet data (vertrektijden, laad status...) en energieprijzen voor arbitrage mogelijkheden en optimalisatie van de charging kost.

Gespecialiseerde EV leverancier
Aanbieden van geïntegreerde EV diensten voor de (batterij) leasing, (predictief) onderhoud en het optimaal opladen (voor zowel gebruiker als het net) op elke locatie en op basis van inzichten in het laadprofiel van de gebruiker.

 ANDEREN

Residentiële vraagaansturing voor lokale congestie
Identificatie van lokale congestie via spanningsuitlezing van de digitale meters en aanbieden van demand response schema's om de congestie doelgericht op te lossen.

Faciliteren van energie communities
Ontsluiten en optimaliseren van (virtuele) energie communities via peer-to-peer trading van PV productie, delen van laadpalen en lokale batterijcapaciteit

VOORBEELD: slim laden e-mobility

Systeemprocessen worden opgezet ten behoeve van het functioneren van het energiesysteem (leveren, overstappen, balanceren,...) en vormen dus het fundament voor de algemene werking van de energiemarkt.

Datadeel processen zijn additionele processen die (energie) data inzetten om nieuwe toepassingen ten behoeve van bv. eindgebruikers, systeem- en derde partijen... te ontwikkelen om bv. kost/operationele efficiënties door te voeren en de energievoorziening te vergroenen

Ontsluiten van nieuwe toepassingsgebieden

Niet-exhaustief

IN BALANS BRENGEN VAN PORTFOLIOS DOOR PV & BRP DIENSTEN

De elektriciteitsmarkt is een vrije markt waarbij de rol van programmaverantwoordelijke (PV) en balansverantwoordelijke partijen (Balance Responsible Party, BRP) moet zorgen voor balans van vraag en aanbod. Financiële prikkels zijn aangebracht om ervoor te zorgen dat dit zo optimaal mogelijk doen. Slim laden kan worden ingezet voor deze balancering en de financiële prikkels uit dit marktontwerp zorgen ervoor dat marktpartijen succesvolle verdienmodellen voor slim laden kunnen ontwikkelen.

OPTIMAAL GEBRUIK VAN VARIABELE ENERGIEPRIJZEN

De elektriciteitsprijs varieert gedurende de dag. Slim laden kan eraan bijdragen dat elektrisch rijden goedkoper wordt voor de consument, door de EV's te laden tegen de best mogelijke prijs. Verschillende marktpartijen zoals Charge Point Operators (CPOs), autofabrikanten en energieleveranciers kunnen hier nieuwe producten en diensten rond ontwikkelen..

MINDER CONGESTIE OP HET LAAG- EN MIDDENSPIJNINGSNET

Congestie treedt op als er op een bepaalde locatie meer vraag of aanbod van elektriciteit is dan de capaciteit van het netwerk aankan. Het netwerk loopt dan tegen grenzen aan. Met slim laden kan hier een dempend effect op worden uitgeoefend. Als het aanbod hoog is, kunnen EV's op maximaal vermogen laden. Als de vraag hoog is, kan het laden van EV's verschuiven naar minder drukke momenten. Als vraag en aanbod goed op elkaar zijn afgestemd, zijn er minder netverzwaringen nodig.

*Bron: TKI Urban Energy (Topsector Energie) - [Smart charging synergies: Conflicten en belangen rondom proposities voor slim laden - een verkenning](#)

VOORBEELD: building management

Systeemprocessen worden opgezet ten behoeve van het functioneren van het energiesysteem (leveren, overstappen, balanceren,...) en vormen dus het fundament voor de algemene werking van de energiemarkt.

Datadeel processen zijn additionele processen die (energie) data inzetten om nieuwe toepassingen ten behoeve van bv. eindgebruikers, systeem- en derde partijen... te ontwikkelen om bv. kost/operationele efficiënties door te voeren en de energievoorziening te vergroenen

Ontsluiten van nieuwe toepassingsgebieden

Niet-exhaustief

IN BALANS BRENGEN VAN PORTFOLIOs DOOR PV & BRP DIENSTEN

Vraagsturing van de grote verbruikers in woningen/bedrijfsgebouwen zoals warmtepompen, airconditioning, thermostaat/verwarming... kan worden gebundeld en ingezet ter ondersteuning van balanceringsactiviteiten. Via de financiële prikkels uit het marktontwerp zijn er interessante verdienmodellen te realiseren en kan de eindgebruiker besparen op zijn energiefactuur.

360° INZICHT OP DE STAAT VAN DE WONING VOOR ONDERHOUD & RENOVATIES*

Koppeling van het Afsprakenstelsel voor Energiedata en het [Digitaal Stelsel Gebouwde Omgeving \(DSGO\)](#) zal kunnen toelaten om inzicht te krijgen in het gebruik van huishoudelijke toestellen (zoals warmtepomp, elektrische/gas boiler...) op basis van het werkelijke elektriciteits- & gasverbruik en de spanningskwaliteit gemeten op de slimme meters van de woning. Zo resulteert bv. een te hoge spanning (dat het gevolg kan zijn van grote hoeveelheden geïnjecteerde PV energie) tot snellere slijtage van elektronische toestellen. Deze koppeling laat toe om voorspellend onderhoud in te plannen en op deze manier defecten te minimaliseren en het wooncomfort hoog te houden, waardoor gebouwen en hun installaties langer meegaan en minder energie verspillen.

Datastelsel Werkelijk Energieverbruik Utiliteit*

Om de gestelde CO2-reductie doelen in het Klimaatakkoord te behalen, moeten gebouwen substantieel energie-efficiënter worden. Om deze verduurzaming in de praktijk zo effectief mogelijk uit te voeren, is beschikbaarheid van volledige energie- en gebouwdata (uiteraard met toestemming van de aangeslotene) een randvoorwaarde. Zo kunnen deze inzichten gebruikt worden om gebouwen met groot renovatiepotentieel te identificeren en waardeanalyses (kosten / baten) op te stellen ter voorlegging aan de eigenaar.

*Bron: [Projecten Digitaal Stelsel Gebouwde Omgeving](#)

Het Afsprakenstelsel is in het leven geroepen om de data uitwisseling toekomstbestendig te maken...

Met het opzetten van het Afsprakenstelsel realiseren we een **tweetal belangrijke veranderingen**:

We **voegen de nieuwe datadeelprocessen toe** aan de bestaande (sectorafspraken rond) uitwisseling van gegevens voor de marktprocessen (switchen, alloceren, balanceren, etc.). Alleen daar waar dit impact heeft op de bestaande marktprocessen kijken we hoe deze aangepast kunnen worden. Een belangrijk onderdeel hierbij is het **inrichten van het op een juiste en efficiënte wijze verkrijgen van de toestemming van de eindafnemer**. Voor de eindafnemer maken we (het gebruik van) de gegeven **toestemmingen inzichtelijk**

We realiseren een **open, transparant forum** waarin alle belanghebbenden – bij de genoemde datadeel- en sectorprocessen – met elkaar door middel van inhoudelijke afstemming voorstellen voor verbeteringen ten behoeve van een **goed functionerende energiemarkt bespreken en vaststellen**

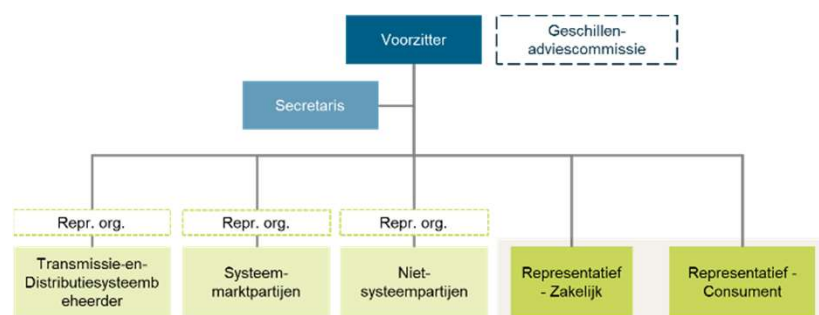
Hiervoor is op cruciale punten **borging in wetgeving vereist**. We toetsen daarom continue of hetgeen we uitwerken en inrichten past **binnen de uit te werken regelgeving in de Energiewet**. EZK is hiervoor bij het proces betrokken

...met het MFF en BAS als enablers om de NL energiemarkt en nieuwe spelers te faciliteren...

Marktfaciliteringsforum (MFF)

Juridische vormgeving: Vereniging

Het **open, onafhankelijk, slagvaardig en bindend overleg- en besluitvormingsplatform** voor alle onderwerpen gerelateerd aan de uitwisseling van data gebruikt in gereguleerde energieprocessen

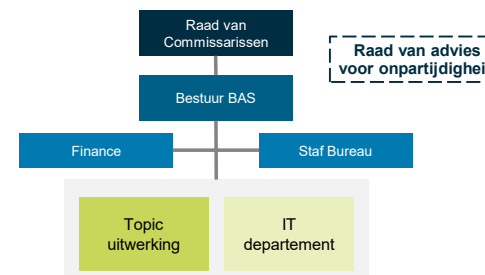
MFF geeft opdracht aan BAS

BAS ondersteunt MFF

Beheerder afsprakenstelsel (BAS)

Juridische vormgeving: BV

De entiteit die het **afsprakenstelsel** voor de uitwisseling van data gebruikt in gereguleerde energieprocessen **beheert conform de beslissingen zoals genomen in het MFF**, en die de **uitvoering** van de beslissingen genomen in het MFF **coördineert en faciliteert**

Wat doet het MFF?

- Opzetten en beheren van een overlegforum
- Faciliteren discussies en documenteren van behoeften en visies
- Faciliteren besluitvorming
- Organiseren van mogelijkheid tot escalatie
- Opdracht geven aan BAS o.b.v. rechten en plichten voor BAS

Wat doet BAS?

- Geeft invulling aan de wettelijke taken zoals beschreven in Afdeling 4.3 van het wetsvoorstel betreffende de nieuwe energiewet.
- Beheren van het afsprakenstelsel zoals vastgelegd door MFF
- Faciliteren van het MFF
- Coördineren van implementatie van beslissingen in het MFF
- Voorzien en beheren minimale IT component
- Rapporteren aan het MFF

... in de marktbrede uitrol van toekomstige energie use cases...

Infographic
Topic Uitwerking

Als partij heb je een **use case** (rond datadelen of systeemprocessen) die je uitgewerkt en geactiveerd wilt zien met alle betrokken marktpartijen.

Eens lid, kan je de **use case** op de agenda zetten bij het MFF.

Bij goedkeuring, wordt er een **Topic Manager** aan de use case toegewezen die een **plan van aanpak (PvA)** opstelt.

Deze volledige **uitwerking** wordt **gemonitord** op kwaliteit en tijdigheid door de Operationeel Portfolio Manager (OPM) en het Operationeel Overleg.

Om dit te realiseren **word je lid** van het marktfaciliteringsforum (MFF).

Er wordt **gestemd over het al dan niet verder uitwerken** van deze use case in de MFF bijeenkomst.

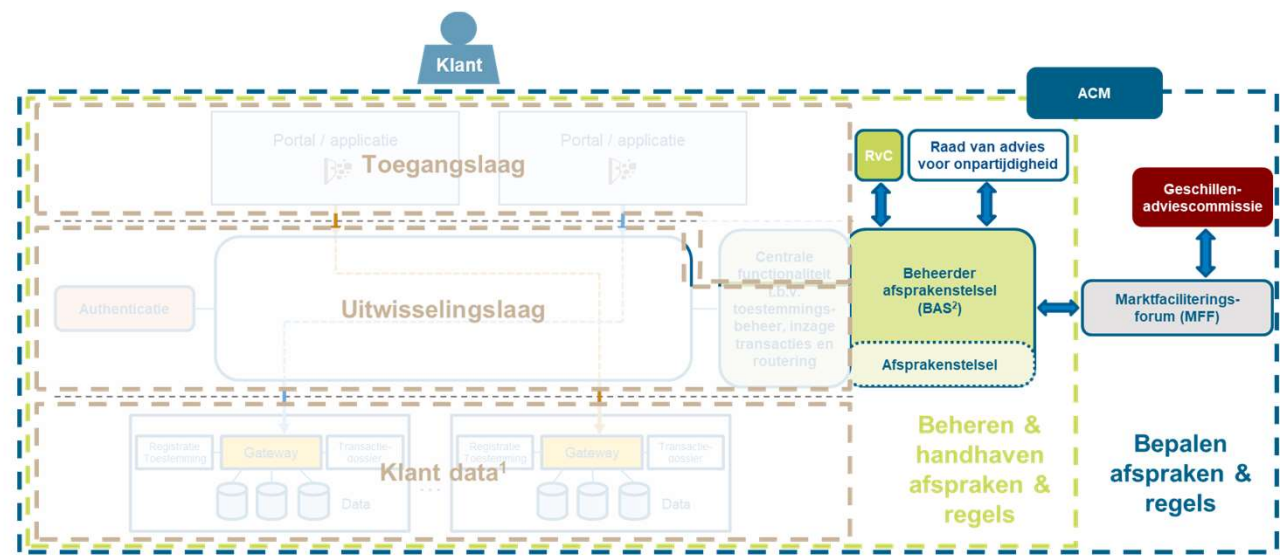
Dit PvA wordt **goedgekeurd binnen het MFF**. Hierna kan de **verdere uitwerking en evt. implementatie** van start gaan.

Borging van rechtmatige behandeling kan verkregen worden via daartoe voorziene commissies zoals de Geschillenadviescommissie en de Raad van Advies voor Onafhankelijkheid.

... en het opzetten van een Centrale Toestemmingslaag voor de toegang tot energiedata

Het BAS is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de Centrale Toestemmingslaag. Deze Toestemmingslaag beheert de toestemmingen tussen data rechthebbenden en dienstverleners m.b.t. de uitwisselingen van energiedata.

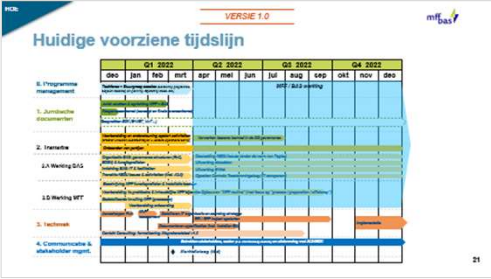
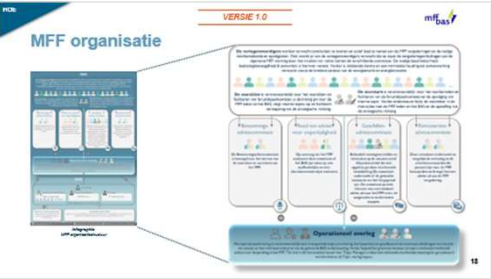
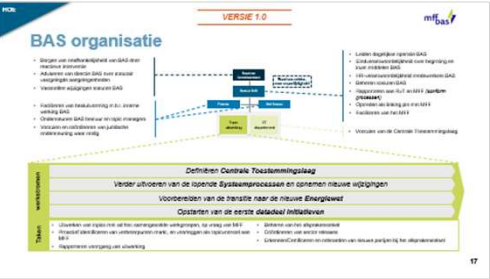

BASIS USE CASES:

- 1 Geven van toestemming door de klant aan een derde partij voor:
 - Eénmalige opvraging van zijn data
 - Meermaals opvragen zijn data
- 2 Opvraging van de klantendata door een derde partij.
- 3 Inzichtelijk beheer door de klant van de door hem verleende toestemmingen (inkijken, modifieren of beëindigen).

1) Dit kan strikt genomen ook andere data omvatten; 2) In concept versie E-wet ook wel naar verwezen als Gegevensuitwisselingsentiteit (GUE)

Verdere detaillering

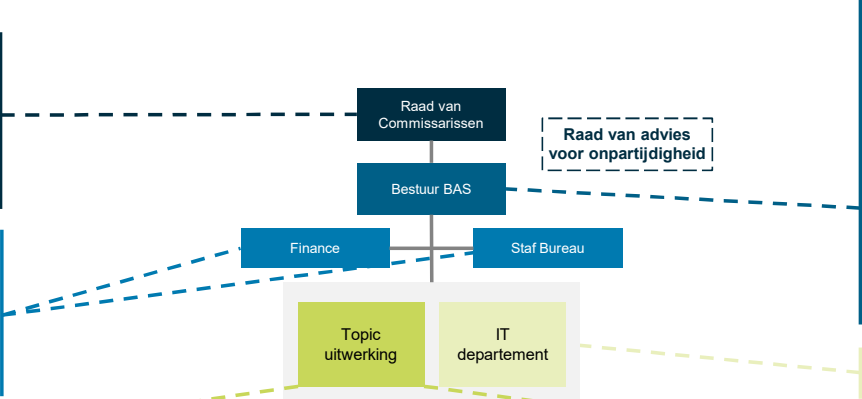

?

vragen@mffbas.nl

BAS organisatie

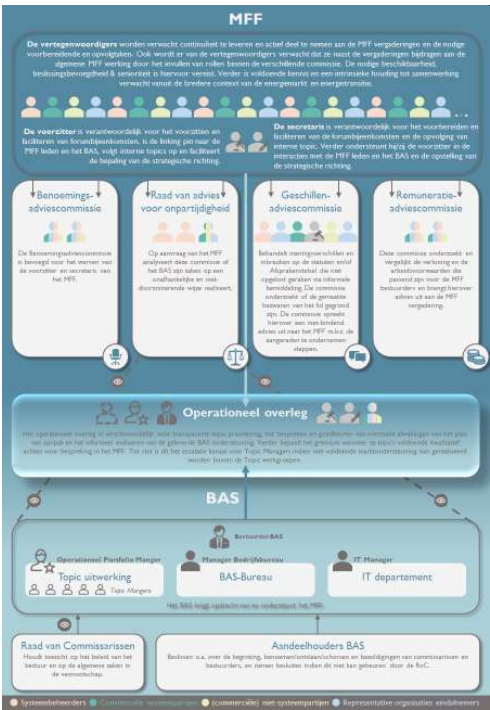
- Borgen van onafhankelijkheid van BAS door reactieve interventie
- Adviseren van directie BAS over statutair vastgelegde aangelegenheden
- Vaststellen wijzigingen statuten BAS
- Faciliteren van besluitvorming m.b.t. interne werking BAS
- Ondersteunen BAS bestuur en topic managers
- Voorzien en coördineren van juridische ondersteuning waar nodig

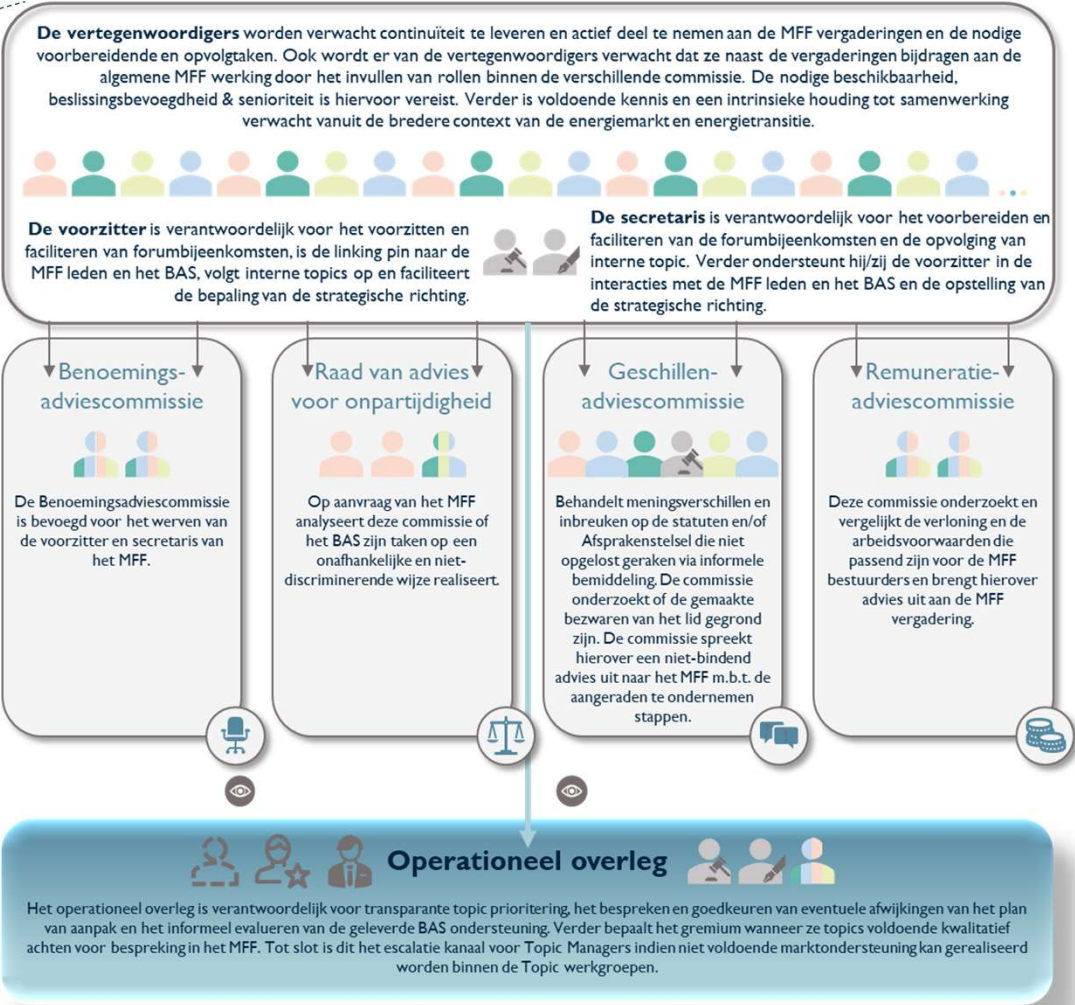
- Leiden dagelijkse operatie BAS
- Eindverantwoordelijkheid over begroting en inzet middelen BAS
- HR-verantwoordelijkheid medewerkers BAS
- Beheren statuten BAS
- Rapporteren aan RvT en MFF (*conform processen*)
- Optreden als linking pin met MFF
- Faciliteren van het MFF
- Voorzien van de Centrale Toestemmingslaag

werkstromen	Definiëren Centrale Toestemmingslaag
	Verder uitvoeren van de lopende Systeemprocessen en opnemen nieuwe wijzigingen
	Vorbereiden van de transitie naar de nieuwe Energiewet
	Opstarten van de eerste datadeel initiatieven
Taken	• Uitwerken van topics met ad hoc samengestelde werkgroepen, op vraag van MFF • Proactief identificeren van verbeterpunten markt, en voorleggen als topicvoorstel aan MFF • Rapporteren voortgang van uitwerking • Beheren van het afsprakenstelsel • Coördineren van sector releases • Erkennen/Certificeren en onboarden van nieuwe partijen bij het afsprakenstelsel

MFF organisatie

Infographic
MFF organisatiestructuur

Geadviseerd profiel MFF vertegenwoordiger

 ALGEMENE PROFIELKENMERKEN	
• Beslissingsbevoegdheid en senioriteit binnen zijn/haar organisatie • Voldoende garanties van beschikbaarheid, betrokkenheid & continuïteit in het bijwonen van de MFF vergaderingen en het invullen van het takenpakket (geschat ~0,1 – 0,2 FTE)* • Intrinsieke houding tot samenwerking vanuit de breder context van de energiemarkt en de energietransitie • Integere ingesteldheid • Sociaal / communicatief vaardig: goed in het uiten van zijn/haar mening en het meegeven van de (breder) context van motiveringen • Goed netwerk binnen zijn/haar organisatie, de marktrol/deelnemersgroep en daarbuiten • Synergiën m.b.t. het huidige takenpakket is een plus • Geen tegenstrijdige belangen m.b.t. andere werkzaamheden • Kennis van de energie(data)markt en zijn respectievelijke tendensen • Oplossingsgerichtheid	
 INTERNE WERKING	 SYSTEEMPROCESSEN EN DATADEEL PROCESSEN
Met het oog op het opnemen van verantwoordelijkheden binnen de MFF commissies is een basiskennis in één of meerdere van de volgende kennisdomeinen gewenst: • Juridische aangelegenheden • Financiële aangelegenheden • Benoemingen & remuneraties • Geschillenbeslechting	Met het oog op het nemen van beslissingen voor de systeem & datadeelprocessen is de volgende kennis gewenst: • Kennis in de systeemprocessen ten behoeve van het functioneren van het energiesysteem (leveren, overstappen, balanceren...) • Sectorplanningskennis inzake berichtenverkeer en beleidsvoorstellen • Kennis van het regelgevend kader (E-G Wet / Energiewet...) • Kennis m.b.t. de breder datadeelprocessen en use cases binnen de eigen organisatie en de (cross-sectorale) energiemarkt

***Assumptie:** één MFF vergadering van vier uur om de zes weken + 4 werkdagen voorbereiding en opvolgingstijd met de interne organisatie en de betrokken marktpartijen per vergadering. De verwachte tijdsbesteding zal in het eerste jaar eerder naderen aan de bovengrens. Ook zal de tijdsbesteding variëren tussen deelnemersgroepen (bv. minder tijdsbesteding verwacht vanuit de representatieve organisaties).

Afsprakenboekje: overzicht

 Inhoud			
Sectie A: Inleiding			
1. Dit document	11. Functionele componenten		
2. Over het Afsprakenstelsel	12. Rollen binnen het afsprakenstelsel		
1. Missie & Visie	13. Autorisatie niveaus		
2. Scope & totstandkoming	14. Betrouwbaarheidsniveaus		
3. Relatie met de Energiewet en Ministeriele regeling	15. Processtromen		
4. Stakeholderlandschap	16. Vereisten voor gebruikerservaring		
5. Setup van het ecosysteem			
1. Datadelen	Sectie E: Technische afspraken		
2. Systeemprocessen	17. Deelnemer Registratie		
6. Waardepropositie voor de sector	18. Berichtenprotocollen / API's		
7. Relatie tot bestaande afspraken & processen in de energiesector	19. Foutberichten		
8. Relatie tot bestaande systemen in de energiesector	20. Informatiebeveiliging & Privacy		
9. Guiding Principles	21. Data Kwaliteit		
Sectie B: Wettelijke en Bestuurlijke kaders	Sectie F: Operationele afspraken		
3. Wettelijk en juridisch kader	22. Fraude management		
4. Afsprakenstelsel beheer en toezicht (BAS)	23. Compensatiemechanismen		
5. Toetreding- en Certificeringsprocessen	24. Informatiemanagement		
6. Aansprakelijkheid	25. Verandermanagement proces		
7. Escalatieprocedures	26. Klachten- en geschillen		
Sectie C: Financiële afspraken	27. Incident Management		
8. Financiering van het stelsel	28. Kwaliteitsmanagement, SLA's & KPI's		
9. Financiering van de data			
Sectie D: Functionele afspraken	Bijlage A: Classificatie bestaande marktfaciliteringsprocessen		
10. Beschikbare dienstverlening op basis van afsprakenstelsel	Bijlage B: Technische specificaties		
	Bijlage C: Detailprocessen autorisatie		
	Bijlage D: Use Cases		
	Bijlage E: Toekomstige Use Cases		
		Uitgangspunten	
			Data Rechthebbende Centraal De DATA RECHTHEBBENDE heeft regie over en inzicht in gebruik eigen data.
			Toegankelijkheid Partijen krijgen op gelijke voorwaarden toegang tot gereguleerde energiedata op basis van toestemming van de AANGESLOTENE of een wettelijk taak of een andere grondslag voor de verwerking in het geval van persoonsgegevens.
			Kostenefficiënt DEELNEMERS krijgen op kostenefficiënte wijze toegang tot gereguleerde energiedata, waarbij 'kostenefficiënt' moet worden afgewogen over alle betrokken partijen heen. De maatschappelijke kosten baten analyse (MKBA) is richtinggevend bij de afweging of het geheel kostenefficiënt is of niet.
			Toekomstbestendig Het stelsel wordt op dusdanige wijze opgezet en technologisch ingericht dat het toekomstige ontwikkelingen (wijzigende wet- en regelgeving, toetreding nieuwe DEELNEMERS, marktontwikkelingen etc.) makkelijk kan absorberen opdat DEELNEMERS naar de toekomst toe maximaal digitaal gefaciliteerd worden.
			Betrouwbaarheid Het afsprakenstelsel wordt zodanig ontworpen dat de AANGESLOTENE en de DEELNEMERS elkaar kunnen vertrouwen in een bestendige en veilige uitwisseling van data.
			Interoperabel Interoperabiliteit is het vermogen van organisaties (en hun processen en systemen) om effectief en efficiënt informatie te delen met hun omgeving. Voor het stelsel betekent dat interoperabiliteit met andere stelsels (binnen de energiesector en tussen andere sectoren, zowel nationaal als internationaal).

Huidige voorziene tijdslijn

